GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6797. Lwów, poniedziałek, 13 sierpnia 1923. Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 3000 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Koncentracja wojsk pod Berlinem.

Wielki pogrom magazynów paskarskich.

OD WYDAWNICTWA.

Dalsza, bardzo dotkliwa i przed paru jeszcze dniami nie przewidywana podwyżka ceny papieru drukowego i kosztów druku, tudzież gwałtowne podrożenie w ostatnich dniach całego szeregu innych artykułów niezbędnych dla druku gazety, zmuszają nas do dalszego podniesienia ceny pojedynczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od

11. sierpnia 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „GAZETY PORANNEJ"

3.000 Marek

Prenumerata miesięczna począwszy od 15 sierpnia wynosi:

bez dostawy	80.000 Mkp.
z dostawą lub przes. poczt. . . .	90.000 Mkp.
zagranicą	100.000 Mkp.

Wszystkich P. T. Prenumeratorów, którzy uiścili prenumeratę za miesiąc sierpień w dotychczasowej wysokości prosimy o bezzwłoczną dopłatę za drugą połowę sierpnia kwoty:

1. przy prenumeracie bez dostawy . . . . . 13.000 Mp.
2. „ „ z doręczeniem do domu lub przesyłką pocztową . . . . 15.000 „
3. przy prenumeracie zagranicą . . . . 15.000 „

jakoteż wyrównanie wszystkich zaległości za czas poprzedni a to tem pewniej, że tym P. T. Prenumeratorom, którzy do dnia 15 sierpnia dopłaty tej wraz z zaległościami nie uiszczą będziemy zniewoleni wstrzymać dalszą wysyłkę naszego pisma. Dla P. T. Prenumeratorów zamiejscowych dołączamy do dzisiejszego numeru czek P. K. O.

Wydawnictwo „Gazety Porannej".

DORAŹNY WYROK JAPOŃSKI W CHARBINIE.

Japończycy w Charbinie z rabusiami załatwiają się krótko. Na publicznym placu obcina się głowę złapanym na gorącym uczynku bandytom.

Senat uchwalił ustawę urzędniczą!

Zastrzegł jednak pewne poprawki.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Senat na dzisiejszem posiedzeniu. które rozpoczęło się o godzinie 10.20 załatwił cały szereg spraw między in. sprawę o uposażeniu urzędników i emerytalną. Do obu ustaw Senat zapowiedział pewne zmiany.

OPÓR NIEMIEC ZŁAMANY?

Bruksela. (Tel. wł.). Brukselski korespondent „Times'a" donosi, że mnożą się oznaki osłabnięcia biernego oporu w Zagł. Ruhry. Według tych informacji, kilku właścicieli kopalń wszczęło rokowania z władzami okupacyjnemi celem ponownego podjęcia dostawy węgla na rachunek reparacji. Przemysłowcy ci mieli podjąć w tej sprawie rokowania również z rządem Rzeszy.

A JEDNAK — DYMISJA CUNA?

Warszawa. Tel. wł. (J). Z Berlina nadchodzi w ostatniej chwili wiadomość, że rozeszła się tam pogłoska, jakoby kanclerz Rzeszy Cuno podał się do dymisji. Potwierdzenia tej wiadomości brak.

Samo społeczeństwo

nie chce naprawy naszego skarbu.

Wszyscy spekulują i pchają markę polską w przepaść.

Od dłuższego czasu jesteśmy świadkami niesłychanej katastrofy gospodarczo - finansowej w Europie. Niemcy pogrążyły się w anarchji i chaosie, przypominającym już żywo stosunki bolszewickie. Los reszty państw środkowo-europejskich zdaje się być nielepszy. Państwo nasze znalazło się również w sytuacji bardzo poważnej i niebezpiecznej, czego wyrazem gwałtowny spadek marki polskiej i szalejąca wszechwładnie drożyzna. W aktualnej tej dziś kwestji zwróciliśmy się do sekretarza Izby handlowej p. dr. Trawińskiego, który udzielił nam wiele interesujących danych. Dr. Trawiński mówił:

„Nasza mizerja walutowa ma swą główną przyczynę w tem, że

dotąd ani Rząd, ani Sejm, nie powzięły i nie przeprowadziły odpowiedniego, konkretnego planu gospodarczo - finansowego,

a bez tego oczywiście niema mowy o naprawie skarbu. Półśrodkami bowiem sztucznymi, zwłaszcza teoretycznej natury, w rodzaju np. relacji p. Grabskiego, **nie można bezwzględnie przeprowadzić sanacji ani skarbu, ani waluty.**

Pierwszym krokiem więc do sanacji byłoby

bezwzględne przeprowadzenie

planu gospodarczo-finansowego, **oczywiście** niekoniecznie idealnego i najlepszego. Drugie:

wstrzymanie prasy drukarskiej, **albowiem bez tego niema również mowy o stabilizacji marki. Trzecie: wzmożenie produkcji w kraju, zwłaszcza eksportowej, a wreszcie czwarte: oszczędności.**

Kwestja powiększenia dochodów Państwa jest oczywiście najaktualniejsza. Najprostszym sposobem jest, jak wiadomo, **powiększenie podatków.** Jeżeli jednak kwestja powiększenia podatków jest w zasadzie słuszną, to tylko pod jednym warunkiem, mianowicie: **równomiernego i sprawiedliwego podziału między wszystkie warstwy ludności**, a nie jak się dotychczas rzecz ma, **że 80 procent ludności rolnej płaciło znikomą ilość podatków, a 20 procent ludności miejskiej znosiło prawie cały ciężar utrzymania Państwa. Tak nie powinno być.** Rażące przykłady tego rodzaju mamy obecnie przy uchwalonym świeżo przez Sejm podatku majątkowym, obliczonym na miljard franków, z czego **połowę tylko ma płacić rolnictwo, chociaż ono stanowi 80 procent ludności.**

Rażącym przykładem jest również **podatek przemysłowy.** Mianowicie przemysł i handel z góry musiał zapłacić tytułem patentów opłaty na rzecz Państwa, podczas gdy rolnictwo przy podatku dochodowym płaci z dołu. Dalej ważną rzeczą jest **sposób udzielania kredytów rządowych.** Tutaj idzie o to, że kredyty, udzielane przez Państwo, a **właściwie przez prasę drukarską są**

prezentem dla biorących kredyt,

albowiem zwracany jest w **zdeprecjonowanej walucie.** Sprawę tę należy radykalnie zmienić.

Co do roli społeczeństwa wobec katastrofy ekonomiczno - finansowej, zaznaczyć należy, że **wysiłek sam Rządu i Sejmu w naprawie stosunków obecnych nie wystarczy i społeczeństwo musi obu tym czynnikom przyjść z pomocą.** Tymczasem w społeczeństwie dzisiejszem widzimy

dziwny i smutny objaw.

Nie powiedziałbym apatji, albo niezdawania sobie sprawy ze zgrozy położenia, albowiem ludzie sprawami ekonomicznemi zajmują się żywo, niemal każdy robotnik jest obeznany z tem zagadnieniem. Wedle mego zdania

społeczeństwo samo nie chce sanacji skarbu i waluty.

Dlaczego? Bo **mnóstwo egzystencji czerpie źródła dochodu i utrzymania z dewaluacji marki polskiej i z tego żyje; żyje bez pracy, począwszy od instytucji finansowych, a skończywszy na ostatnim spekulancie giełdowym. Ludzie chcą żyć bez pracy i korzystać z dewaluacji marki i teby im nie poszło w smak nawet, gdyby nastąpiła stabilizacja marki. Skończyłyby się bowiem wielkie dochody bez wysiłków.**

Dowodem na to wszystko jest **rozspekulowanie się całego społeczeństwa.**

Dziś całe społeczeństwo jest jedną wielką giełdą. Wystarczy przejść się po ulicy Akademickiej i przystanąć przed bankiem narodowym, aby zobaczyć, kto czyta kursa giełdowe: zobaczymy tam **woźnicę, który co dopiero zsiadł z wozu, panienki biurowe, robotników, arystokratów, inteligentów wszelkiego pokroju.**

Życzyć by sobie należało, **aby ktoś w Państwie zajął się energicznie tą sprawą i przekonał społeczeństwo, że tak dalej być nie może.**

(C. d. n.)

Ekonomiczne samobójstwo Niemiec.

Lwów, 11. sierpnia.

Z wojny światowej wyszły Niemcy pokonane wprawdzie pod względem wojskowym jednakże nie zrujnowane. Państwa zwycięskie, a w szczególności Francja ucierpiały pod względem gospodarczym o wiele więcej niż Niemcy, które umiały pokierować wypadkami wojennymi w ten sposób, że na ich terytorjum walki wogóle się nie toczyły. Gdyby Niemcy były znalazły po zawarciu pokoju wersalskiego człowieka tej miary jak Bismark, byłyby się niewątpliwie w niedługim stosunkowo czasie podźwignęły, byłyby sobie zapewniły ważne stanowisko wśród państw europejskich w niedalekiej przyszłości.

Ster rządów w Niemczech objęli jednakże po zawarciu pokoju ludzie mali i małostkowi, których jedynem dążeniem było wyszachrowanie się z pod uciążliwych zobowiązań finansowych, nałożonych narodowi niemieckiemu postanowieniami traktatu pokojowego. Politycy i dyplomaci niemieccy w tym właśnie kierunku wytężali cały swój umysł, starając się wszelkiemi siłami o stworzenie sytuacji takiej, która zwolniłaby Niemcy od płacenia Francji odszkodowania czyli t. zw. reparacyj. Do celu tego dążyli oni dwojaką drogą: Starali się o pozyskanie sobie Anglji i Włoch celem rozbicia ententy, a tem samem odosobnienia Francji w kwestji odszkodowań i dążyli do obniżenia waluty własnej tak, by stworzyć fikcję, iż Niemcy z własnego majątku narodowego odszkodowania wogóle i pod żadnym warunkiem zapłacić nie mogą. Akcja pierwsza skończyła się zupełnem niepowodzeniem Niemiec.

Bo oto, po najrozmaitszych wahaniach polityki angielskiej i włoskiej dowiadujemy się obecnie, że oba te państwa zdecydowały się ostatecznie poprzeć energicznie politykę Francji wobec Niemiec w sprawie reparacji, a to Anglja pod wpływem potężnego stronnictwa konserwatywnego, a Włochy po pewnych koncesjach Francji na rzecz Rzymu w sprawie Tunisu. Deprecjonowanie waluty niemieckiej przez Niemców samych natomiast okazało się w skutkach tak fatalne, że Niemcom grozi obecnie nietylko bankructwo, lecz także zupełna ruina polityczna w dosłownem znaczeniu tego słowa. Francja na zabezpieczenie swoich słusznych roszczeń ma realne zastawy w Zagłębiu Ruhry, a w Niemczech wskutek szalonej dewaluacji zapanowała znana chyba tylko w bolszewji drożyzna, która wywołała ogólny zamęt, wyzyskiwany sprytnie przez wszystkie skrajne żywioły wywrotowe. Z największą wehemencją zaatakowali republikę niemiecką monarchiści z jednej a komuniści z drugiej strony, dążąc wszelkimi środkami do obalenia w pierwszym rzędzie znienawidzonej przez nich demokracji.

Rozpaczliwe stosunki gospodarcze i ogólny zamęt polityczny wywołały w Niemczech stan taki, że najwięksi nawet optymiści w Niemczech i najbardziej energię i dyscyplinę narodu niemieckiego podziwiający mężowie za granicą twierdzą dziś jawnie, że Niemcy znajdują się nad brzegiem przepaści i że cud je tylko uratować może. A wszystko to zawinili Niemcy sami ryzykowną i buńczuczną swoją polityką, opierając swe nadzieje jedynie na rozłamie w ententcie i na zdeprecjonowaniu własnego pieniądza. Rzec można śmiało, że Niemcy giną wskutek samobójstwa.

Dr. Jeleń.

Koncentracja wojsk pod Berlinem.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Z Berlina donoszą, że **dokoła tego miasta gromadzą się liczne odddziały wojsk których zadaniem jest stłumienie ewentualnych manifestacji z okazji dzisiejszej rocznicy uchwalenia konstytucji.** Jak wiadomo okoliczność tę zamierzały grupy skrajnie lewicowe i skrajnie prawicowe zużytkować, aby **zamanifestować wrogie uczucia przeciw obecnemu rządowi niemieckiemu.**

Robotnicy niem. wywłaszczają fabryki.

Warszawa. (Tel. wł.) (J) Jak donoszą z Berlina **sytuacja jest tam coraz bardziej naprężona.** Strajk trwa w dalszym ciągu we wszyskich fabrykach przyczem **jedna z wielkich fabryk berlińskich została przez robotników zajęta i wywłaszczona. Robotnicy wywiesili na gmachu fabryki czerwony sztandar.** Gromady robotników **dokonują rewizji w bankach celem stwierdzenia czy banki te istotnie nie posiadają zapasów pieniężnych.** Charakterystycznem jest, że wczoraj popołudniu oprócz dzienników komunistycznych i socjalistycznych ukazała się pomimo strajku drukarskiego również **skrajnie nacjonalistyczna „Deutsche Ztg".**

Tłumy głodnych oblegają sklepy.

Berlin. Tel. wł.). Wskutek zapowiedzianego demonstracyjnego strajku kupieckiego, **Berlin przedstawia obraz niezwykłego chaosu. Do otwartych jeszcze sklepów tłoczą się tłumy ludzi, przeważnie kobiet, chcących na wszelki wypadek zaopatrzyć się w żywność. Oblężenie sklepów przypomina pierwsze tygodnie paniki wojennej r. 1914.**

Berlińska policja przeciw kalkulacji w złocie.

Berlin. (Tel. wł.). Tutejsza policja zajmuje stanowisko przeciw demonstracji kupieckiej za wprowadzeniem w handlu kalkulacji, opartej na złocie.

Na zwołanej konferencji oświadczono kupcom, że **tego rodzaju obliczenia w handlu będą ścigane** jako karygodne, gdyż jak długo pensje i płace nie są wymierzane według wartości złota, nie może być mowy o przyjęciu tej podstawy w handlu.

IAK POLSKA OPŁACA SWOJE DŁUGI.

Warszawa. Tel. wł. (J). W roku **bieżącym Polska spłaciła dotychczas następujący dług zagranicą:** guldenów holenderskich 2 miljony, dolarów amerykańskich miljon 320 tysięcy, lirów włoskich za około 2 miljardy marek polskich. Ogółem w przeliczeniu na dolary, spłaciła Polska po dziś dzień około miljon 800 tysięcy dolarów długów zagranicznych, razem zaś z procentami 2,775.250 dolarów, co według kursu obecnego wynosi około 700 miljardów marek. **Pozostaje do uiszczenia dług zagraniczny Polski, wynoszący ogółem 287.175.068 dolarów.** Największą kwotę uiszczono w roku bieżącym za lokomotywy amerykańskie. Rata ta wynosiła przeszło 1,200.000 dolarów i płatna była w czerwcu b. r.

———o———

WYDALENIE EMIGRANTÓW ROSYJSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Wszyscy **emigranci rosyjscy którzy do 15. sierpnia br. nie otrzymali wizy będą musieli opuścić Polskę do dnia 1. września br.** stosownie do rozporządzenia min. spraw wewn.

———o———

KANCLERZ ZOSTANIE. PREZYDENT BANKU RZESZY USTĄPI.

Berlin. (Tel. wł.) W kołach parlamentarnych uważają **stanowisko kanclerza Cuno za niewzruszone**, zarówno ministra spraw zagranicznych Rosenberga. Natomiast mają nastąpić zmiany w **ministerstwie finansów.** Silne ataki są skierowane również **przeciw prezydentowi Banku Rzeszy** Hawensteinowi i w najbliższym czasie należy oczekiwać jego ustąpienia.

———o———

URLOP P. KIERNIKA.

(J). Min. spraw wewnętrznych p. Kiernik rozpoczął dziś dwutygodniowy urlop. Zastępować go będzie wiceminister p. Olpiński.

———o———

OGÓLNY LOKAUT W HAMBURGU.

Warszawa. Tel. wł. (J). Jak donoszą do Berlina z **Hamburga, we wszystkich tamtejszych stoczniach i fabrykach ogłoszono lokaut. Warsztaty zostały zamknięte.** Robotnicy rozpuszczeni.

Wybitne zmiany w rządzie Witosa.

Warszawa. (Tel. wł.). (m) „Kurj. Pol." dowiaduje się, że w ajbliższym czasie zajdą **istotnie poważne zmiany w gabinecie Witosa.** Ustąpić mają **przedewszystkiem minister kolei Karliński i minister robót publicznych Łopuszański,** ten ostatni z powodu choroby. Następcy ich są **już podobno upatrzeni.**

Pozatem spodziewane są dalsze zmiany, a mianowicie w ministerstwach **skarbu, spraw zagranicznych** oraz **pracy i opieki społecznej,** a nie jest wykluczone, że także w ministerstwie **przemysłu i handlu, o ile obecny szef tego ministerstwa min. Kucharski zgodzi się objąć tekę ministra skarbu, jak tego sobie życzą stronnictwa prawicowe (!).**

Warszawa. Jutro spodziewany jest przyjazd posła polskiego w Londynie i pierwszego delegata Polski w Lidze Narodów Konstantego **Skirmunta.** Przyjazd ten łączą niektórzy ze **spodziewanymi zmianami w łonie gabinetu** Witosa.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Jak się dowiaduję pogłoski o bliskich zmianach w łonie gabinetu są o tyle nieścisłe, że osoba p. ministra spraw zagr. **Seydy** nie może być łączona z temi pogłoskami, gdyż o **ustąpieniu p. Seydy w najbliższej przyszłości niema mowy.** Natomiast zupełnie pewnem już jest ustąpienie w dniach najbliższych ministra kolei **żelaz. p. Karlińskiego** i robót publicznych **p. Łopuszańskiego** na które to stanowiska **upatrzeni są już nowi kadydaci.** Również zupełnie prawdopodobną wydaje się wiadomość o projektowanych zmianach na stanowisku ministra **skarbu, pracy** ewent. **przemysłu i handlu.**

LLOYD GEORGE ZMUSZONY DO MILCZENIA!

Paryż. (PAT). Pol. Rad. Tutejsza radiostacja donosi: Lloyd George, wygłaszając przemówienie w jednem z miast Walji, spotkał się z energicznym protestem zebranej ludności, która **bezustannie przerywała mowcy, zmuszając go w końcu do ustąpienia z trybuny po kilku wygłoszonych zdaniach.**

ZNÓW KATASTROFA POLSKIEGO LOTNIKA.

Poznań. (PAT). Dziś rano około godziny 11 na lotnisku poznańskim spadł z wysokości 50 metrów, rozbijając się doszczętnie, pilot por. Korab Kowalski i mechanik-szeregowiec Włocko, którzy **ponieśli śmierć na miejscu.**

Święto żołnierza polskiego.

Podobnie, jak w całej Polsce, będzie i we Lwowie dzień 15. sierpnia — rocznica przełamania frontu bolszewickiego pod Warszawą — obchodzony jako **święto żołnierza polskiego.**

Z inicjatywy władz wojskowych zebrał się wczoraj w Komendzie miasta Komitet obywatelski celem omówitnia szczegółów tego święta. Oprócz przedstawicieli wojskowości wzięli udział w naradach zastępcy województwa i magistratu, delegat Tow. uczestników powstania 1863 r., delegacie Związku Legjonistów, Strzelca, Sokoła, Ligi Kobiet, młodzieży akad. i w. in. **Ustalono w ogólnych zarysach program,** którego **przeprowadzeniem zajmą się poszczególne komisje.**

W wilję Święta, tj. 14. bm. wieczorem odbędzie się **capstrzyk muzyk wojskowych,** które z lampionami przejdą, przygrywając, po ulicach miasta.

W środę 15. bm. przedpoł. będzie odprawiona **polowa msza św.,** na Błoniach Janowskich, poczem nastąpi **rewja wojskowa i defilada,** w której weźmie udział cała załoga lwowska, a nadto oddziały Sokoła, Strzelca i Legjonistów.

Na popołudniu projektowane są odczyty dla żołnierzy w salach gimnastycznych i szkolnych we wszystkich dzielnicach miasta, następnie zabawy ludowe, przedstawienia teatralne, zwiedzanie grupami Panoramy Racławickiej. Chodzi głównie o to, aby **żołnierz, któremu** w tym dniu będzie wolno wrócić do koszar później, niż zwykle, bo dopiero o g. 10'30 w nocy, odczuł w całej pełni, że to jest jego święto i mógł spędzić je na godziwej a pożytecznej rozrywce.

Rozumie się samo przez się, że **miasto winno w tym dniu przybrać szaty godowe** przez odpowiednie przystrojenie ulic i domów. Zakończy uroczysty dzień **oświetlenie Kopca Unji Lubelskiej beczkami smolnemi i ogniami sztucznymi.**

Prezydjum miasta wyda odezwę, nawołującą mieszkańców do wzięcia jak najżywszego udziału w tem pięknem święcie ukochanego przez wszystkich żołnierza polskiego, którego dzielność jest puklerzem całości i bezpieczeństwa Rzpltej.

MARJAN JEDNOWSKI

znakomity artysta i zasłużony reżyser teatru im. Słowackiego w Krakowie.

(p.) Gościnne **występy p. Jednowskiego** w Teatrze Małym zjednały mu we Lwowie w krótkim czasie tę sympatję, jakiej nie szczędzi mu Kraków, odnoszący się do p. Jednowskiego z rzetelnem uznaniem tak za niepospolite jego walory aktorskie, jak niemniej za wysoce umiejętną i sumienną pracę reżyserską, której teatr krakowski zawdzięcza w znacznej mierze swój wysoki poziom artystyczny.

P. Jednowski jest właściwie dzieckiem Lwowa i starsi z pomiędzy nas pamiętają, jak na scenie teatru Skarbkowskiego próbował swych pierwszych podlotów aktorskich. Zaangażowany w r. 1897 przez Palikowskiego do Krakowa, pozostaje dotychczas wierny tamtej scenie.

Jako ilustrację do tego, jak niezwykłą sympatję wzbudza p. Jednowski wśród kolegów, zamieszczamy poniżej wierszyk nadesłany nam przez jednego z artystów lwowskich:

Co za rozruch i za krzyki,
pełen wrzawy teatr lwowski,
Bo w gościnę nam tu zjechał! Kto
Któż taki? M. Jednowski!!!!
Każdy się z zapałem rusza,
Jego słowa podchwytuje —
Gdy ma tylko chwilę czasu —
już w kąciku rolę kuje.
A już panie... tracą głowę —
Co ja mówię — utraciły —
Ciągle się na niego patrzą...
— No, bo on jest taki miły...
I wymowny, elegancki,
i przystojny, i wysoki
A grą swoją to dosięga
wprost najwyższych niebo obłoki.
A do grania — to z nim każda
bardzo dużo ma ochoty.
Lecz dlaczego? Też pytacie!!!
Wszak pokazał im — „Dwie cnoty"

Jak należy obliczać czynsze

i świadczenia na rzecz gminy?

(p) Wśród publiczności panuje dość silna dezorjentacja co do obowiązującej obecnie wysokości czynszów, jakoteż opłat lokatorów na rzecz gminy.

Poniżej podane daty, pochodzące od władz kompetentnych, przyczynią się do ułatwienia obliczeń.

Czynsz zasadniczy jest określony ustawą z r. 1920 i wynosi **przy mieszkaniach dwukrotność,** przy sklepach i lokalach przemysłowych **czterokrotność czynszu przedwojennego (t. zn. 200 mk., względnie 400 mk. za 100 kor. przedwojennego czynszu).** Wszelkie żądania ze strony gospodarzy wyższego czynszu z tytułu istniejącego projektu rządowego zmiany ustawy o ochronie lokatorów są pozbawione podstawy prawnej i mogą być załatwione tylko drogą obopólnej ugody.

Ryczałt administracyjny wynosi: **przy mieszkaniach tysiackroć czynszu przedwojennego, przy sklepach itp. dwa tysiące razy** czynsz przedwojenny **(zatem 10.000 mk., względnie 20.000 mk. za każde 100 koron przedwojennego czynszu).**

Podatki miejskie składają się (licząc od 1. lipca br.): a) z podatku **wodociągowego** i b) z podatku od lokali (lokatorskiego). Oba podatki **płatne są w złotych.**

Podatek wodociągowy wynosi **1 procent** przedwojennego czynszu dla wszystkich rodzajów mieszkań i sklepów **(1 złoty od 100 kor. przedwojennego czynszu).**

Podatek lokatorski wynosi: 1) dla mieszkań, których przedwojenny czynsz miesięczny był mniejszy lub równy 50 kor. — (pół procent czynszu przedwojennego; 2) dla mieszkań, których czynsz **przedwojenny** wynosił ponad 50 kor., a najwyżej 150 kor. miesięcznie — jeden proc. czynszu przedwojennego; 3) dla mieszkań o wyższych czynszach, niż 150 kor. miesięcznie — półtora ($1\frac{1}{2}$) proc. czynszu przedwojennego.

Co do wysokości kursu złotego, magistrat w III. kwartale br. (tj. od 1. lipca do 1. października) **liczyć będzie złoty po 15.000 mk.**

Rosję znów czeka głód.

Pogranicze n. Zbruczem, 11. sierpnia.

(=) W wielu miejscowościach Ukrainy sowieckiej jakoteż i Rosji centralnej **nowe zbiory dały niezwykle złe wyniki.** Ogólna ilość zboża okazała się **znacznie mniejsza,** niż zapowiedziane było.

W rejonie Borysoglebska szarańcza i inne szkodniki **zniszczyły do 70 proc. zasiewów.** W innych obwodach wskutek wylewu rzek zatopiona została **większość uprawionej roli.** Ozime zasiewy również zniszczone zostały w **pasie pogranicznym,** szczególnie zaś w powiecie **płoskirowskim,** gdzie przez cały czas nieprzerwanie działały ujemnie obfite deszcze i chłody.

Kraj dolara przed groźnym kryzysem ekonomicznym.

Tylko jedna Anglja po wojnie utrzymała się w równowadze.

(p). Dla krajów, cierpiących wskutek dewaluacji pieniądza, złoty kraj dolara wydaje się wyrazem najwyższej pomyślności ekonomicznej. Tymczasem daty statystyczne, zestawione bardzo skrupulatnie przez **Federal Reserve Board** mówią zupełnie co innego. Z dat tych wynika, że **Stany Zjednoczone** są dziś **państwem, w którem poziom cen jest najwyższy**, co składa się na **stan rzeczy jeśli nie katastrofalny, to w każdym razie nastręczający bardzo poważne trudności gospodarcze.**

Przez porównanie wzrostu cen od r. 1914 w Ameryce i w Anglji dochodzimy dalej do wniosku; że

jedynem państwem, które potrafiło wyjść prawdziwie obronną ręką z kryzysu wielkiej wojny — jest tylko Anglja.

W ciągu największej fluktuacji cen w ostatnich dwu latach **Anglja potrafiła zachować niemal zupełną równowagę.** I tak, gdy w Ameryce obliczenia z przed dwóch lat wykazały wzrost drożyzny w stosunku do r. 1914 — 42%, to dziś wynosi on 70%, podczas gdy w Anglji stosunek ten przesunął się zaledwie z 50% na 58%.

Jednym z głównych czynników tej angielskiej równowagi ekonomicznej jest to, że mimo strejków, bezrobocia, Anglja potrafiła się oprzeć zbyt wygórowanej cenie robocizny w przemyśle, wskutek czego

koszta produkcji angielskiej są mniejsze,

aniżeli w innych krajach, co sprawia, że towar angielski jest **względnie tani.**

Ameryka natomiast, która z początkiem wojny światowej obniżyła tylko bardzo nieznacznie płace robotnicze, potem **podnosiła je w miarę wzrostu drożyzny.** Do utrzymania wysokich cen robocizny, przyczyniło się także **prawo przeciw-immigracji.**

Ujemne strony tego stanu rzeczy **dają się coraz dotkliwiej odczuwać.** Towar amerykański jako najdroższy,

nie może konkurować z innymi na rynkach zagranicznych.

Od marca r. 1923 bilans handlowy Stanów Zjednoczonych po raz pierwszy od lat 12 **okazał się deficytowym,** wykazując za 4 pierwsze miesiące 89 miljonów przewagi w imporcie.

Jako drugi objaw ujemny trzeba zanotować umniejszenie produkcji. Cały szereg fabryk redukuje swój personal — inne pracują tylko przez parę dni w tygodniu. Zastój jest tak wielki, że Amerykańska Rada budownicza wydała zakaz rozpoczynania nowych konstrukcji aż do jesieni.

Drożenie życie zaczyna doskwierać nie na żarty ludności. Nie wszystkie kategorje obywateli mogły bowiem **powiększyć swoje dochody** na równi z **klasą robotniczą.** Wskutek tego i konsumcja **wewnętrzna spada**, a sytuacja staje się podobna jak przed laty trzema, kiedy to abstynencja konsumentów **sprowadziła gwałtowny spadek cen** — jednak z równoczesnem zastanowieniem **produkcji.**

Ekonomiści amerykańscy podnoszą głos ostrzegawczy, że **przed katastrofą można się ochronić tylko przez obniżenie cen za równoczesnem** obniżeniem płac robotniczych, gdyż zyski z przedsiębiorstw są już dziś i tak minimalne. Czy ten głos znajdzie posłuch, jest rzeczą bardzo problematyczną, tak, że można na serjo spodziewać się w krótkim czasie poważnego kryzysu w Ameryce, jak niemniej pewnem jest, że **kryzys ten nie pozostanie bez silnego wpływu na stosunki europejskie.**

Litewski karzeł znów grozi Polsce.

PORÓWNUJĄ SIEBIE DO TURKÓW, A NAS DO GRECJI. —TE GŁUPSTWA JEDNAK NIE DOCZEKAJĄ SIĘ ODPOWIEDZI, BO NIE ZASŁUGUJĄ NA NIĄ.

Kowno, 10. sierpnia.

(Wilbi) „Letuva" w artykule pod tytułem „Czas wypowiedzieć się wyraźniej" pisze:

„Polacy koniecznie chcą **zmusić Litwę do dobrowolnego poddania się.** Obrali oni drogę układów, intryg i oczerniania na każdym kroku, bo **się boją zbrojnie wystąpić przeciw Litwie (!)** Wiedzą, że wojna mogłaby wywołać komplikacje we wschodniej Europie, a może i nową wojnę europejską, z której **niewiadomo jakby Palska wyszła (!),** wiedzą, że nie byłaby łatwą, bo **moglibyśmy dokonać tego co dokonała 90-tysięczna armja turecka wystawiona przeciwko 220-tysięcznej wspomaganej przez Ententę armji greckiej, wiedzą** wreszcie, że zawojowanie Litwy zwiększyłoby liczbę wrogich elementów wewnątrz państwa. Chcą więc od nas gwarancji, że my z jej wrogami nigdy nie wystąpimy przeciwko Polsce, ale my najpierw musimy mieć gwarancję, że oni **nam nie będą kraju podbijali,** niszczyli i **wynaradawiali (!)** najlepszą zaś Polska dałaby gwarancję, gdyby przestała rościć sobie pretensje do Kłajpedy, neutralizacji Niemna i korzystania z naszych kolei i dróg i zostawiła nasz kraj w spokoju. Wtedy moglibyśmy nawiązać zwykłe dyplomatyczne stosunki".

Jakoś „Lietuva" nie wiele żąda od Polski w zamian za dyplomatyczne tsosunki. Zapomniała o Wilnie tym razem, o tysiącach innych, zwykle widzianych przeszkód, a wysunęła sprawę Kłajpedy. Widać rokowania paryskie w tej sprawie przygnębiły polityków litewskich i ztąd tyle żalów jak zwykle skarg na Polskie intrygi.

Zasady polityki prezydenta Coolidge'a.

Berlin. (AW). „United Presse", jedna z dobrze poinformowanych agencji angielskich określa w następujący sposób zasady, na których będzie się opierać przyszła polityka prezydenta Coolidge'a.

1) **Ameryka nie przystąpi w żadnej formie do Ligi Narodów.**

2) Przystąpienie Ameryki do międzynarodowego trybunału nie może pociągać za sobą uznania Ligi Narodów.

3) **Usunięcie się Ameryki od dyskusji nad sprawą Z. Ruhr nawet na żądanie stron zainteresowanych.**

4) Podjęcie normalnych stosunków z Meksykiem.

5) **Utrzymanie dotychczasowych zarządzeń, wzbraniających dowozu alkoholu do Ameryki.**

GABINET AMERYKAŃSKI BEZ ZMIANY.

Paryż. (PAT). „N. Y. Herald" z Waszyngtonu. Wszyscy dotychczasowi członkowie gabinetu amerykańskiego pozostaną na swych stanowiskach. Pozostaje więc również i ambasador **Harvey**, o którym donoszono, jakoby **miał się podać do dymisji.**

NAJBIEDNIEJSZY PREZYDENT ST. ZJEDN.

Paryż. (AW). Nowy prezydent Coolidge jest najbiedniejszym ze wszystkich dotychczasowych prezydentów Stanów Zjednoczonych. Nie ubiega się też on bynajmniej o bogactwo. **Syn prezydenta jest robotnikiem.**

WYJAZD DELEGATÓW SEJMU DO KOPENHAGI.

Warszawa. Tel. wł. (J). Jutro wyjeżdża drogą morską przez Gdańsk do Kopenhagi delegacja polskiej Unji międzyparlamentarnej na zjazd międzynarodowej unji.

ANGLJA WYCOFA SIĘ ZE SPRAW EUROPEJSKICH!

Warszawa. Tel. wł. (J). Z Londynu donoszą, że w dobrze poinformowanych kołach tamtejszych uważają notę rządu angielskiego, mającą być doręczoną rzadom sprzymierzonym najdalej w ciągu soboty za **ostatnią próbę ze strony Anglji w odbudowie Europy. Gdyby ta próba zawiodła, wówczas cały gabinet angielski zdecydowany jest wycofać się ze spraw** europejskich i zająć się rozszerzeniem handlu imperium brytyjskiego. **W sprawie tej poczyniono już przygotowania w dominiach.**

—o—

FAŁSZYWE ALARMY PRASY PRUSKIEJ.

Królewiec. (AW). Prasa wschodnio-pruska obszernie omawia **możliwość porozumienia polsko-litewskiego** na wypadek rozruchów w Niemczech, które siłą rzeczy znajdą oddźwięk antypolski w Gdańsku i Prusiech Wschodnich. **Polska i Litwa pogodzą się rzekomo kosztem Prus Wschodnich, prócz tego Litwa uzyskałaby litewskie okolice Prus Wschodnich, w zamian za co miałaby zaniechać walki o Wilno.**

Jak się zdaje, alarmy prasy pruskiej są celowo szerzone przez partje burżuazyjne, które w ten sposób chcą osłabić agitację komunistyczną, straszą więc ludność inwazją polsko-litewską na wypadek ewentualnych rozruchów.

OGRANICZENIE WYWOZU MAREK NIEM.

Berlin. (PAT). Rozporządzeniem prez. Rzeszy z 9. bm., od dzisiaj mogą być wysyłane lub przewożone za granicę marki niemieckie tylko do wysokości 10 f. szterl.

MUSSOLINI JEDZIE DO LONDYNU.

Warszawa. Tel. wł. (J). Z Rzymu nadchodzi wiadomość, jakoby Mussolini z końcem bieżącego miesiąca miał zawitać do Londynu.

Na pocztówce.

KONKURS NA ZNALEŻNE.

Ta władza
to nikomu nie zawadzi
bo te działy
podzielono na oddziały,
aby strony nie wiedziały
gdzie ich sprawy się podziały.

Jest to znana dewiza naszej administracji, wobec czego wypłacę 10 prc. prowizji za odnalezienie referenta względnie **sposobu wydobycia mojej emerytury, która miała mi być wypłaconą w połowie czerwca za miesiąc lipiec i dodatek za maj i czerwiec.** O wypłatę udawałem się za pomocą osobnych podań do Izby skarbowej we Lwowie i P. K. O. w Warszawie w końcu osobiście interwenjowałem we Lwowie, lecz zawsze odsyłano mię od Annasza do Kajfasza.

Może w drodze niniejszego konkursu uda mi się uzyskać wypłatę, tembardziej, że znaleźne będzie spore, gdyż niezawodnie władza uwzględni dewaluację i poniesione przy staraniu koszta, wynoszące conajmniej 400.000 mkp.

Z uelnym szacunkiem
Jan Łepkowski,
emer. starosta w Samborze.

Piesek w roli wyścigowca.

(f) „Dziennik Poznański" podaje wesołe intermezzo z wyścigów konnych, które się przed kilku dniami odbyły w Poznaniu. Trzy konie, „Nimis", „Kozaczka" i „Kokietka" walczyły o palmę pierwszeństwa, pędzac do mety. Ku uciesze publiczności do trójcy tej dołączył się jakiś piesek, który dzielnie dotrzymał kroku wyścigowym rumakom i przybył do celu niemal równocześnie ze zwycięzcą „Nimisem". Dzielnemu pieskowi urządzono burzliwą owację lecz totalizator nie chciał nic wiedzieć o tym „nadprogramowym" konkurencie.

Jak się poszukuje mieszkania w Warszawie?

W Warszawie odbywa się na **wielką** skalę **spekulacja** mieszkaniowa. Ceny lokali, **odstępywanych przez jednych, a chwytane przez innych, za pośrednictwem specjalistów idą z zawrotną szybkością w górę.** Za pokój z kuchnią płaci się obecnie 15 miljonów, **za apartament z kilku pokojów 10 do 200 miljonów.**

Giełda.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT). Notowania wstępne **z dnia 11. sierpnia br.** Berlin 0.0001.25, Holandja 216½, Nowy Jork 5.50, Londyn 25.14, Paryż 31.10, Medjolan 23.35, **Praga** 16.07¾, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.70, Belgrad 5.90, Sofja 4.95, **Warszawa 0.00.25**, **Wiedeń 0.0076½** Austr. stempl. 0.0077¼.

KURSA P. K. K. P.

Dziś P. K. K. P. płaciła za: marki niem. 0.35; dolary czeki i przek. 242.500;

Banknoty 239.100; 1-ki i 2-ki 236.700; kanad. 232.000; 1-ki i 2-ki 229.680; franki franc. 13.900; franki belg. 10.700; franki szwajc. 44.600; funty szterl. 1,120.000; liry 10.400; guld. holend. 96.500; korony szwedz. 65.200; korony duńskie 44.700; korony norwes. 39.650; korony czeskie 7150; korony austr. 3.35; złoty polski 35.000.

GIEŁDA LWOWSKA NIEOFIC.

Wczoraj przez dzień z powodu soboty obroty nieznaczne i tylko w dolarach. Ceny w ramach przedwczorajszych.

Dolary amerykańskie 302.000—305.000; 1-ki, 2-ki 300—302.000; dolary kanad. 260—270.000.

OGRANICZENIE KOMUNIKACJI LOTNICZEJ.

Warszawa. (Tel. wł.). (J) Ruch na linjach lotniczych Warszawa—Gdańsk i Warszawa—Lwów zostanie ograniczony z dniem 13. sierpnia aż do odwołania w ten sposób, że komunikacja ze Lwowa do Warszawy i z Warszawy do Gdańska odbywać się będzie tylko trzy razy tygodniowo tj. we wtorki, czwartki i soboty, zaś w odwrotnym kierunku w poniedziałki, środy i piątki. Godziny odlotów i przylotów pozostają bez zmiany.

POLSKA OTRZYMA POŻYCZKI ZAGRANICZNE.

Warszawa. Tel. wł. (J). „Gazeta Warszawska“ dowiaduje się, że min. skarbu otrzymało szereg nowych propozycji **w sprawie udzielenia pożyczek zagranicznych. Niektóre oferty** mają być bardzo **poważne i korzystne** dla **naszego skarbu.** Przypuszczać należy, że sprawa zaciągnięcia pożyczki zagranicznej zostanie pomyślnie załatwiona w najbliższym czasie.

Kiedy się należy zgłaszać do przeglądu?

Magistrat m. Lwowa ogłasza: W myśl powyższego obwieszczenia odbędzie się we Lwowie dodatkowy przegląd r. 1883 do 1901 (1883 do 1899):

a) dla urodzonych w r. **1893 do 1899** włącznie **w gmachu ruskiego Seminarjum duchownego przy ul. Sykstuskiej l. 39 A, parter;**

b) dla urodzonych w r. **1883 do 1892** włącznie w **szkole im. Reja przy placu Gołuchowskich l. 9. parter.**

Obie Komisje przeglądowe będą urzędować **w czasie od 16. sierpnia 1923 do 7. września 1923 włącznie** (z wyjątkiem niedziel) od **godziny 8-mej rano,** według poniżej wyszczególnionego planu:

1) **Komisja przeglądowa Nr. I.** przy **ul. Sykstuskiej l. 39 A, parter:**

Rocznik 1893: Lit. A—Ł: 16. b. m.; M—Z 17. b. m.; **1894:** Lit. A—J 18. b. m., K—P 20. b. m., R—Z 21. b. m.; **1895:** Lit. A—J. 22. b. m., K—P 23. b. m., R—Z 24. b. m.: **1896:** Lit. A—J 25. b. m., K—P 27. b. m., R—Z 28. b. m.; **1897:** Lit. A—J 29. b. m., K—P 30. b. m., R—Z 31. b. m., **1898:** Lit. A—J 1. września, K—P 3. wrz., R—Z 4. wrz.; **1899:** Lit. A—J 5. wrz., K—P 6. wrz., R—Z 7. września.

Komisja przeglądowa Nr. II. przy pl. Gołuchowskich l. 9. parter:

Rocznik 1883: Lit. A—Ł 16. b. m., M—Z 17. b. m.; **1884:** Lit. A—Ł 18. b. m., M—Z 20. b. m.; **1885:** Lit. A—Ł 21. b. m., M—Z 22. b. m.; **1886:** Lit. A—Ł 23. b. m., M—Z 24. b. m.; **1887:** Lit. A—Ł 25. b. m., M—Z 27. b. m.; **1888:** Lit. A—Ł 28. b. m., M—Z 29. b. m.; **1889:** Lit. A—Ł 30. b. m., M—Z 31. b. m.; **1890:** Lit. A—Ł 1. wrz., M—Z 3. wrz.; **1891:** Lit. A—Ł 4. wrz., M—Z 5. wrz.; **1892:** Lit. A—Ł 6. wrz., M—Z 7. września.

Przegląd wojskowy r. 1883-1901

i dodatkowe zebranie kontrolne r. 1883-1899.

Rozporządzeniem Min. Spraw Wojsk. zarządzony został celem ustalenia stosunku **do czynnej służby wojskowej**

w okresie od 16 sierpnia do 7 września 1923 włącznie.

1. Przegląd mężczyzn urodzonych w latach 1883—1899,

którzy przy rejestracji i przeprowadzonej w ciągu stycznia i lutego 1923 r. względnie przy rejestracji dodatkowych, zostali wciągnięci do list kontrolnych Nr. 3.

Należą tu w szczególności mężczyźni, którzy: a) **dotąd ani w Wojsku Polskiem, ani w b. armjach zaborczych nie służyli** b) którzy w b. armjach zaborczych zostali uznani za niezdolnych do służby wojskowej (według obecnych pojęć kategorii „D“) jak też i **inwalidzi kategorji „D“** uznani za takich przez Komisje superrewizyjne państw zaborczych, c) wszyscy ci, którzy przy polskich komisjach przeglądowych wojskowo-lekarskich w P. K. U. zakwalifikowani zostali do **kategorji „B“ i kategorji „D“** jak również **inwalidzi** zakwalifikowani przez **polskie komisje** rewizyjne do **kategorji „D“.**

2. Przegląd mężczyzn

urodzonych w latach 1883—1901,

którzy urodzeni są i przynależą do położonych w Województwach wschodnich oraz ziemi Wileńskiej **obszarów,** które weszły w **skład Rzeczypospolitej** od roku 1921.

3. **Dodatkowe zebrania kontrolne mężczyzn urodzonych w latach od 1883 do 1899,** którzy w głównym terminie wyznaczonym dla tych zebrań (wiosennym) do zebrania kontrolnego nie stawili się. Przypomina się, że obowiązkowi zgłoszenia się do tych zebrań kontrolnych podlegali mężczyźni, którzy: a) stawali do przeglądu lekarskiego w polskiej P. K. U. i w wyniku tego przeglądu służyli w Wojsku Polskiem z wyjątkiem tych, którzy zostali z Wojska Polskiego zwolnieni jako kategorja „D“.; b) stawali w polskiej P. K. U. do przeglądu wojskowego i otrzymali przy przeglądzie klasyfikację do kategorji A lub C-1 i C-2, lecz do szeregów W. P. wcieleni nie byli, a więc z wyjątkiem zakwalifikowanych przy przeglądach do kategorji „B“ i „D“. c) służyli już w W. P., jednak w P. K. U. do przeglądu wojskowo-lekarskiego nie stawali, czyli zaciągnęli się wprost do oddziałów wojskowych, d) służyli w b. armiach zaborczych i z W. P. dotąd nie mieli żadnej styczności z wyjątkiem tych którzy w b. armjach zaborczych zostali zwolnieni z powodu zupełnej niezdolności do służby wojskowej (według obecnych pojęć kategorja „D“) i posiadają na to pisemne lub inne wiarygodne dowody, c) inwalidzi kategorji C-1 i C-2 tak w W. P. jak i byłych państw zaborczych.

O terminie przeglądu i dodatkowych zebrań kontrolnych należy dowiedzieć się we właściwym urzędzie gminnym (komisarjacie). Należy przynieść ze sobą wszystkie wojskowe dokumenty osobiste, wystawione przez władze wojskowe. Winni niezgłoszenia się ścigani będą i karani.

Jak wyglądają „oszczędności administracyjne“?

Jak z Warszawy donoszą, w administracji wewnętrznej zdarzają się wypadki, że **jedno** z **województw posiada ogółem czterystu urzędników razem ze starostami drugie zaś sześćset,** przy tymsamym obszarze województwa. Wojewodowie i starostowie posiadają **ekwipaże i po 2 do 3 par koni lub nawet samochody.**

W ministerstwie spraw zagran. są placówki za granicą, które mają na ważniejszych stanowiskach 20 urzędników na **mniej ważnych 60.** To samo na placówkach konsularnych.

W ministerstwie **kolei** stan organizacji **pozostawia również wiele** do życzenia. Niektóre z dyrekcji **kolejowych posiadają po 1000 urzędników i funkcjonarjuszów, inne zaś po 5000.**

Czytajcie „Szczutka“!

Ustawa emerytalna

Zaopatrzenie rodzin po zmarłych urzędnikach i wojskowych.

ODPRAWA W RAZIE ZAMĄŻPÓJŚCIA.

stb) IV. Wdowa po urzędniku która **weszła powtórnie w związek małżeński,** otrzymuje na prośbę albo **jednorazową odprawę** w zamian za pobieraną pensję wdowią, albo **zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.** Zgłoszenie o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa po urzędniku, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie państwowej **nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno** zaopatrzenie według własnego wyboru.

Wdowa po urzędniku (wzgl. wojskowym) który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury otrzymuje, o ile sama nie jest urzędniczką państw., względnie nie pobiera emerytury z tytułu własnej służby, **jednorazową odprawę** w wysokości połowy kwoty **rocznego uposażenia,** służącego za podstawę wymiaru uposażenia **emerytalnego** zmarłego

ODPRAWA DLA SIERÓT.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu względnie po matce, o ile ci **nie** nabyli prawa do emerytury, z tem ograniczeniem, **żerównocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.**

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

ZWROT KOSZTÓW PRZESIEDLENIA.

Wdowy lub sieroty po urzędniku zmarłym w służbie czynnej mają prawo **do zwrotu udowodnionych kosztów jednorazowego przesiedlenia** się z miejsca służbowego męża, względnie ojca, do przyszłego miejsca zamieszkania do wysokości ryczałtu, przysługującego urzędnikom wzgl. wojskowym w służbie czynnej przy przesiedleniach z urzędu.

Uwzględnia się tylko przesiedlenia wewnątrz Państwa, a w razie przesiedlenia się za granicę, koszty poniesione do granicy Rzeczypospolitej.

Z prawa tego może wdowa, względnie sierota skorzystać w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca

POŚMIERTNE.

W razie śmierci urzędnika w stanie spoczynku, należy się wdowie niezależnie od zaopatrzenia, względnie odprawy, **„pośmiertne“** w wysokości **3-miesięcznego** uposażenia pobieranego ostatnio przez zmarłego o ile żyła ze zmarłym mężem w wspólności małżeńskiej.

W razie braku wdowy, uprawnionej do pośmiertnego, **należy się pośmiertne w tej samej** wysokości **niepodzielnie dzieciom ślubnym,** uprawnionym i pasierbom zmarłego, o ile zmarły je utrzymywał.

Pod tymi samymi warunkami i w tej samej wysokości należy się **pośmiertne** po funkcjonarjuszkach **kobietach,** zmarłych w stanie spoczynku. **wdowcom względnie dzieciom ślubnym,** uprawnionym, lub pasierbom zmarłej.

W braku wyżej wymienionych członków rodziny pośmiertne można przyznać również i dzieciom, których zmarły nie utrzymywał, względnie rodzicom lub rodzeństwu zmarłego, o ile zmarły ich utrzymywał, lub do ich utrzymania się przyczyniał z zastrzeżeniem, że zmarły nie zostawił wystarczającego nieruchomego lub ruchomego majątku i kto inny nie pokrył kosztów leczenia lub pogrzebu. W braku wyżej wy-

mienionych osób **można zwrócić udowodnione** koszta leczenia i **pogrzebu** do wysokości pośmiertnego innym krewnym, lub osobom postronnym, o ile zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

NADZWYCZAJNE PRZYZNAWANIE EMERYTURY.

Prezydent Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek właściwej władzy naczelnej, a za zgodą Ministra skarbu, może w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie i nieobjętych niniejszą ustawą **uwzględniać przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych niezaliczalne lata służby**, przyznawać zaopatrzenie emerytalne, tudzież podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, jakoteż osobom po nich pozostałym.

Składki na rzecz pogorzelców w Rawie Ruskiej.

W dalszym ciągu w Redakcji „Gazety Porannej" złożyli:

116. St. rewd. Gruder Emil	50.000
117. Dr. Gemska	20.000
118. Aptekarzowa Sigallow	20.000
118. Reichowa	20.000
120. Tannenbaumowa	20.000
121. Miesesowa	20.000
122. Poznańska	20.000
123. Spirowie	20.000
124. Beren	12.000
125. Tuerkowa	10.000
126. N. N.	12.000
127. Fastnacht	15.000
128. Brings	10.000
129. Wnuczki Bringsów	8.000
130. Hirschowa	20.000
131. Hendlowa	5.000
132. Seidler-Zborowski	20.000
133. Dr. Lehm	20.000
134. Menschowa	10.000
135. Pistolowa	10.000
136. Termer	5.000
137. Kranz	10.000
138. Feingold	10.000
139. Wurtzman	5.000
140. Herzogowa	5.000
141. Mały Izio	2.000
142. Winokur	5.000
143. Adaś Gemski	11.000
144. Andzia Pistolówna	5.000
Razem:	400.000
Poprzednio złożono:	9,487.000
Ogółem:	9,887.000

Pogrom paskarskich magazynów we Lwowie.

Rewizje w sklepach, składach i tajnych magazynach. — Olbrzymie wyniki poszukiwań! — Ludność akcję niszczenia paskarzy wita z uznaniem.

(—). Wykrycie olbrzymich zapasów żywnościowych, zgromadzonych dla celów paskarsko-spekulacyjnych w magazynach różnych firm prywatnych na kolei, było, jak się przekonywujemy, bodźcem do wszczęcia w tym kierunku akcji na szerszą skalę.

Wracając jeszcze do magazynów kolejowych, stwierdzić należy, że oprócz wykrycia olbrzymiej ilości wiktuałów, podanego przez nas wczoraj, znaleziono jeszcze: pół wagonu mąki, leżącej od 3 miesięcy i 9 worków ryżu firmy Klarberg—Bürger do spółki z Pezetem. — Firma Lambert i Krzysiak posiada zgromadzone na dworcu dwa wagony smalcu, pięć wagonów ryżu, dwa wagony słoniny, 3—4 wagonów mąki i 50 worków cukru. — Friedman Jakób z pl. Bernardyńskiego posiada na swym składzie 170 beczek smalcu. — Firma Polsot miała zmagazynowane na dworcu 380 worków ryżu, 2000 kartonów cukru, 408 worków cukru a 100 kg., 156 worków cukru w głowach a 80 kg. i 50 skrzyń cukru kostkowego a 50 kg. — Firma Finder, pl. Marjacki 5. posiada od 6 miesięcy 266 skrzyń rodzynków, 200 worków pieprzu i 30 beczek smalcu.

Magazyny te zostały w obecności przedstawicieli Magistratu opieczętowane przez policję, a sprawę tę odstąpiono wprost prokuratorji.

Wczoraj zaś rozpoczęto na wielką skalę akcję przetrząsania składów paskarskich w mieście. Dwaj komisarze z biur lichwy wojennej z magistratu w asystencji lotnych patroli III. i V. komisarjatu policji rozpoczęli wczoraj poszukiwania za składami paskarskimi. Wyniki poszukiwań tych dały wprost nieoczekiwane rezultaty.

A więc **w magazynach firmy „Chaimdes"** przy ul. Sykstuskiej 19 i Magazynowej **znaleziono 4 wagony „Ceresu", 400 worków ryżu, oraz 5 wagonów innego towaru**, jak kawę, herbatę i mydło. **Towar ten leżał od 5 miesięcy.**

W firmie „Globus", której właścicielami są żydzi rosyjscy, nie umiejący nawet mówić po polsku, znaleziono w tajnych magazynach przy ul. Kościuszki i Sykstuskiej **kilkanaście pak herbaty.**

W magazynach znowu potentata zbożowego **Grossa** z Jaryczowa Nowego **znaleziono** przy ul. Czackiego 1. — **czterdzieści 100 kg. worków mąki**, a przy ul. Kuszewicza 10 **ośmdziesiąt worków mąki. Wszędzie w najszerszych, cierpiących biedę i niedostatek sferach ludności akcja ta spotkała się z wielkiem uznaniem.** Np. **mieszkańcy domu przy ul. Kuszewicza 10,** przeważnie biedni robotnicy, **głośno wyrażali wobec komisji rewidującej swe zadowolenie z powodu wspaniałych wyników rewizji.**

Komisje rewizyjne opieczętowują bezzwłocznie wszystkie paskarskie składy i sprawę odstępują prokuratorji. Stwierdzono, że **niepoślednią rolę w ogładzaniu miasta odgrywały biura spedycyjne,** które rozporządzają wielkimi magazynami, towar miesiącami całymi przetrzymywali.

Sądzimy, że przedsięwzięcie, które dotychczas zostało uwieńczone tak pięknymi rezultatami, doda organom naszym, które niejednokrotnie wykazały dużo energji, gdy chodzi o dobro ogółu, bodźca do dalszej akcji w tym kierunku, a wdzięczność, z jaką spotyka się już ta działalność wśród najszerszych warstw ludności, będzie dla nich najlepszą nagrodą.

Kronika.

Lwów, 11 sierpnia

Szkoła Jordanowska, Listopada 52 zawiadamia interesowanych, że opłaty szkolne oznaczać się będzie w markach polskich w. r. szk. 1923/24. 5058

—o—

Miljonówka. Na dzisiejszem ciągnieniu miljonówki wygrana padła na nr. 3,308.938, sprzedany w Warszawie.

Mianowania i przeniesienia w kolejnictwie. Minister kolei żelaznych zamianował inż. Białoskórskiego Eugenjusza radcę kolei państw. zastępcą naczelnika parowozowni głównej w Przemyślu w Dyrekcji kolei państw. we Lwowie, inż. Łozińskiego Tadeusza star. komisarza kolei państw. zastępcą naczelnika S. U. K. Lwów III. Przeniesieni: Czołhan Zenon adjunkt z Urzędu ruchu w Jarosławia do Urzędu ruchu we Lwowie i Pirganek Helena, oficjantka z Urzędu ruchu w Jarosławiu do okręgu dyrekcji kolei państw. w Gdańsku.

Wagon krajowego papieru gazetowego kosztuje od 4. bm. 120 milj. mp., czyli 12.000 mp. klg. Nowa podwyżka ma nastąpić niebawem. Fakt ten **usprawiedliwia całkowicie smutną konieczność podwyższenia prenumeraty pism.** Fabrykanci papieru zarabiają miljardy, kultura polska obniża się z tygodniem każdym. Anormalne te stosunki domagają się rychłej a skutecznej naprawy.

(—) Nocna obława na Kleparowie. Pod kierownictwem wywiadowcy Seinfelda urządzono wczorajszej nocy na Kleparowie nocną obławę. W ręce policji wpadła tam niebezpieczna trójka złodziejska w skład której wchodzili: Michał Kardasz, Zofja Działosz i Mojżesz Kandel.

(—) „Miraż" otwarty dla „przygodnych" gości. Patrol policyjny zastał wczoraj po g. 1 w nocy w kawiarni „Miraż", dwóch gości, pijących wódkę. Właściciel lokalu p. Baran oświadczył, że dał im wódkę i lokalu nie zamknął, gdyż to „przygodni" goście.

(—) Aresztowania. Za kradzież 37 kg. herbaty, wartości 5 milj., aresztowano wczoraj Szandla Horna, a za kradzież bluzy Wojciechowi Turzynowskiemu Izaaka Hechta.

Z KRAJU.

W Ministerstwie spraw zagr. — wedle informacji „Kurjera Warszawskiego" — kierownicze stanowiska otrzymać mają: obecny poseł w Białogrodzie Okęcki i senator Bartoszewicz.

W Ministerstwie spraw wojskowych ulegnie redukcji oszczędnościowej 63 oficerów i 93 sił pomocniczych. Oficerowie powrócą do odziałów macierzystych, urzędnicy wojskowi otrzymają wypowiedzenie.

Sprawy dyplomatyczne. (J.) Minister spraw zagr. p. Seyda przyjął dziś na audiencji posła sowieckiego w Warszawie p. Oboleńskiego, z którym odbył krótką konferencję. — Wrócił z urlopu i objął urzędowanie wiceminister spraw zagranicznych p. Henryk Strassburger.

(—) Huragan przeszedł też nad Żółkwią. Dopiero teraz dochodzą wiadomości, że huragan, który 1 bm. wyrządził tak olbrzymie spustoszenia w powiecie jaworowskim, zawadził też i o żółkiewskie. Mianowicie w rejonie posterunku pol. Krechów, huragan uszkodził 14 stodół i 9 stajen, przyczem **śmierć pod walącemi się wiązaniami dachu znalazł** gospodarz Iwan Babow z Czerwieńca, oraz 1 koń. Szkoda w tym rejonie wyrządzona wynosi 72 milj. mkp.

(—) **Krwawa zabawa na wsi.** W czasie zabawy w Żuklińcu, koło Przeworska, w karczmie Zofji Kuryłowej powstała między bawiącymi się bójka. W bójce tej zastrzelono z rewolweru Józefa Cieślińskiego z Kruczowic. Sprawców zabójstwa Józefa Lalowicza i Wincentego Dulibana aresztowano.

Zakopane przepełnione, wszystkie hotele, pensjonaty i mieszkania zajęte. Komisja uzdrowiskowa ostrzega więc zamierzających przyjechać do Zakopanego, by wycieczkę swą odłożyli na wrzesień, odznaczający się w górskim klimacie stałą pogodą.

Z teatru.

Repertuar Teatru Wielkiego:
Niedziela, 12. sierpnia, g. 7.30: „Cyd".
Poniedziałek, 13. b. m.: „Czarownica" (występ Wysockiej i Solskiej — 50 procent zniżki).

Repertuar Teatru Małego (Gródecka).
Niedziela, 12. sierpnia, g. 7.30: „Weteran".
Poniedziałek, 13. b. m.: „Weteran" (z Jednowskim).

Kronika sportowa.

Mecze we Lwowie: W niedzielę, 12. bm. Lechja—Czarni na boisku Czarnych.

Pogoń II. — Pogoń (Stryj) o mistrz. kl. B. na boisku Pogoni.

Jutrzenka (Kraków) — Hasmonea na boisku Hasmonei.

Zwycięzcy—Zwycięzcy drużyn wojskowych o mistrz. VI. DOK. na boisku Cytadeli.

PORTEPIAN koncertowy czarny **Bezendorfera**, płyta metalowa, pianino zagraniczne czarne w dobrym stanie sprzedam lub zamienię z fortepianem. Hanak, Pańska 21. 5060-3

PIĘKNA REALNOŚĆ przy ul. Tkackiej blachą kryta, wolne ładne 3 pokoje i kuchnia, dwie werandy duże, nowe, murowane, stajnia i wozownia, studnia, narożnik dwu-frontowe z ładnym gospodarskim ogrodem zaraz z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość: Jakób Gottried, ul. Żółkiewska 73. 5052

PIANINO krzyżowe, prawie nowe, w metalowej pancernej płycie, struny miedziane, kość biała prawdziwa słoniowa, ton koncertowy, wygląd wspaniały, marki światowej „Ehrbar“. Znającemu cenę tychże korzystnie sprzedam. Kopernika 26, parter, oficyny, gankiem ostatnie drzwi. 5050-3

RÓŻNE BECZKI z cementu w dobrym stanie nabyć można w większej ilości. Bliższych informacji udzieli Biuro fabryki kamienia sztucznego i dachówek w Banku Hipotecznym. 5064-3

Mieszkania, lokale, sklepy

3—4 POKOJE z kuchnią zaraz potrzebne. Adresować: „Gazeta Poranna“, „Prędko“. 5023-3

SPOKOJNE, solidne, bezdzietne małżeństwo poszukuje 2, ewentualnie 1 pokój z kuchnią za wysokim czynszem. Łaskawe zgłoszenia w Administracji pod „Miljon“. 174-6

POSZUKUJĘ POKOJU z komfortem przy inteligentnej rodzinie ewentualnie z utrzymaniem. Łaskawe zgłoszenia pod: „URZĘDNICZKA NAFTOWA“ do Administracji. 5048

ODSTĘPNE dam za pokój z osobnem wejściem — umeblowany lub bez mebli. Zgłoszenia pod „Medyk“ do Administracji. 5055-2

POKÓJ UMEBLOWANY w śródmieściu do wynajęcia. Czynsz roczny. Administracja pod „Fortepian“. 5054

KTO ODSTĄPI jeden pokój, dam odstępnego 50 kilo mąki. Zgł. do Admin. „Stasiu“. 5051-2

DOKTOR PRAW na rządowem stanowisku poszukuje umeblowanego pokoju z osobnem wejściem. Zgłoszenia do Administracji pod: „Wysoki czynsz“. 5061

Rozmaite

ENERGICZNY komercjalista przystąpi z większym kapitałem i współpracą do poważnego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia pod: „Dyrektor handlowy“ do Biura „PRASA“ Kraków, Karmelicka l. 16. 170

TARTAK parowy pod Lwowem przyjmie do przetarcia 3000 m³ drzewa okrągłego. Bliższych informacji udzieli Biuro fabryki kamienia sztucznego i dachówek w Banku Hipotecznym. 5065-3

KASY OGNIOTRWAŁE pancerne poleca fabryka kas ogniotrwałych, Lwów, Na Błonie 22. 5039-?

ZAWIADOMIENIE. Zapisy do nauki pisania na maszynie, przepisywanie pism, Reperacje maszyn do pisania, rachowania i powielania przyjmuje Tow. Przemysł. Handl. BLOCK-BRUN Sp. Akc. w Warszawie. Oddział lwowski, ul. Pańska 11. Tel. 465. 176-2

Materjałów budowlanych

jakoto **dachówki** palonej, **gontów, papy dachowej, gipsu, wapna, cementu i t. p.** dostarcza natychmiast po cenach fabrycznych firma 5062

HORSZOWSKI i S^ka
SKŁAD MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH
Lwów, Bourlarda 3.

Maszyny do obróbki drzewa

słynnej fabryki **„Kirchner & Co“ w Lipsku** do sprzedania na dogodnych warunkach. Dostawa krótkoterminowa. 162
Zgłoszenia pod adresem:
Dr. Leo Klinkowstein
Warszawa, Hotel Liliana, Marszałkowska 101.

BECZKI

żelazne, ocynkowane

i malowane pojemności od 200 do 620 ltr **na spirytus**, benzynę, naftę i t. p. z natychmiastową dostawą poleca ze składu

Towarzystwo dla Przemysłu Rolnego
WARSZAWA, Galerja Luxenburga
Telef. 221-44 i 247-54. — Skrót telegr.: „Emrot, Warszawa“. 181

KRAJOWE WARSZTATY POWROŹNICZE

w Czerwonogrodzie, pow. Zaleszczyki dostarczają wszelkie wyroby powroźnicze, jak: postronki, i liny gospodarskie i przemysłowe, uprzęże, pasy transmisyjne, gurty tapicerskie, a szczególnie hamaki, siatki i siecie do ryb.
Wykonuje się także wszystkie inne wyroby powroźnicze na specjalne zamówienie i wedle wzorów fachowo i szybko.
Wyroby pierwszorzędne z najlepszego materjału.
Ceny konkurencyjne.
Korespondencje i zamówienia przyjmuje Dyrekcja Dóbr w Czerwonogrodzie, poczta Tłuste. 4989-2

TORBY SZKOLNE PŁÓCIENNE

ceratowe, skórzane teki szkolne i t. p. po cenach konkurencyjnych poleca

„HEROS“
Pierwsza Krajowa Fabryka torb, wyrobów płóciennych, skórzanych i ceratowych 5063
Lwów, Sykstuska 14.

URZĘDNIKA ZAŁADOWCZEGO poszukuje firma drzewna. Reflektuje się tylko na siły fachowe z rowanemi referencjami. Zgłoszenia pisemne pod »Tartak« do biura ogłoszeń J. Buchsbaba Lwów, Legionów 21. 5049

Poszukuje się maszynisty do kolejki wąskotorowej. — Zgłoszenia Bolesław Dydyński, Lwów 3. Maja 2 171

DLA MŁODEGO, bezdzietnego i spokojnego małżeństwa poszukuje się pięknie umeblowanego pokoju przy lepszej rodzinie, możliwie z łazienką, za dobrem wynagrodzeniem miesięcznem. Pośrednictwo wykluczone. Łaskawe informacje do Emila Waldsteina, dyrektora firmy „Dernbergerowska Spółka“, Kołłątaja 8. 5018

Prenumerujcie „Sport“

V. WIEDEŃSKI JARMARK MIĘDZYNARODOWY

2.—8. września 1923.

NAJWIĘKSZA OKAZJA ZAKUPU

dla wszelkich artykułów

MODY WIEDEŃSKIEJ.

Odzież spacerowa i wizytowa, bluzki, kurtki, płaszcze, bielizna zwykła i luksusowa, towary tkane i włóczkowe, wszelkiego rodzaju materjały, kapelusze, parasole, obuwie etc. po cenach stałych niżej parytetu świata.

Informacji udziela

Wiener Messe, Wien, VII.,

jak również honorowe przedstawicielstwa:
we Lwowie: Austrjacki Konsulat, Brajerowska 14,
„ „ Oskar Fabian, ulica Legionów l. 5,
„ „ Schenker & Co., ul. 3. Maja 5,
„ „ Biuro podróży „Orbis“ Jagiellońska 20/22. 37

ODDZIAŁ ZBOŻOWO-NASIENNY BANKU ZIEMIAN S. A.

we Lwowie, ul. Kopernika l. 4

kupuje zboża z natychmiastowym terminem dostawy po cenach giełdowych, z późniejszym zaś terminem dostawy zaliczkuje je na jak najdogodniejszych dla P. T. Producentów warunkach. 5013-1

Poleca równocześnie na sezon jesienny kwalifikowane zboża ozime pierwszorzędnych hodowli nasiennych, atestowane przez Sekcję Nasienną Tow. Gospodarskiego, tak oryginalne, jakoteż odsiewy.

Licytacja źrebiąt i koni wojskowych.

Dnia 24. sierpnia 1923 o godz. 9. rano odbędzie się na targowicy końskiej we Lwowie publiczna sprzedaż w drodze licytacji około 5 koni wybrakowanych i 10 trzymiesięcznych źrebiąt od klaczy wojskowych.

Tylko pośrednicy i zawodowi handlarze koni od brania udziału w licytacji są wykluczeni.

Komendant Uzupełnień Koni Nr. 16, Lwów:
PADIAK, podpułkownik.
157

PAŃSTWOWE ZAKŁADY NAFTOWE

dostarczają z własnych składów:

we LWOWIE, ul. Niemcewicza 48,
w PRZEMYŚLU, Czarneckiego 25,
w STRYJU, Lwowska 29,
w SAMBORZE, Kopernika 9,
w NOWYM SĄCZU, Długosza 10,
w DOLINIE,
w TARNOPOLU, zastępca „Rolnik“,
w MIELCU, zastępca „Kłos“,

naftę,
benzynę,
oleje,
parafinę,
świece.
179

Kto chce pieniądze oszczędzić, niech się zaopatrzy w obuwie na sezon jesienny u firmy
SCHNAPEK, THIMAN i BRACIA EICHMAN **Gródecka 1.** 9632-?

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 80.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 90.000 Mk. — Za granicą 100.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza, we Lwowie. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI.